

Høringsvar til revidering av fornybardirektivet

Viser til høringsbrev á 14. juli på Europakommisjonens forslag til revidering av fornybardirektivet.

Norsk Bioenergiforening støtter EUs skjerpede utslippsmål, og et generelt økt krav til andel fornybar energi.

For deres innspill til kommisjonen ber vi om at

- Det settes fokus på langsiktighet og forutsigbarhet for bioenerginæringen og at det unngås unødvendig byråkratisering.
- Direktivets formuleringer mildnes for å opprettholde de gode tiltakene. Bioenergi bidrar til stabil og lagringsvennlig energi som avlaster kraftnettet, samtidig som klimagassutslippene går ned.
- Mulighetsrommene for hensiktsmessige unntak for Norge som et skogrikt land sees. Medlemsland kan tilpasse egne forhold, og i flere tilfeller bør dette utføres for å opprettholde næringer og uten bekostning på klima. «Risk-based approach» bør gjelde videre.

Norsk Bioenergiforening (Nobio) er interesseorganisasjonen for norsk bioenerginæring. Vi arbeider for økt bærekraftig bruk og lønnsom utnyttelse av bioenergi i Norge. Vår organisasjon har i dag ca. 120 medlemmer som opererer i hele verdikjeden fra biomasse med produksjon av biobrensler, til leveranse av varme og drivstoff.

Vi er glade for at det settes mer ambisiøse klimamål og støtter at direktivet endres deretter. Det er derimot vanskeligere å forstå hvordan direktivet og næringen skal smelte sammen og forenes om veien å gå når forutsigbarheten uteblir.

Innføring av bærekraftkriterier for fast biomasse; anlegg ned til 5 MW plikter å rapportere. Dog kan anlegg mellom 5 og 10 MW forenkle rapporteringen noe uten at dette er spesifisert. Førrige direktiv, som fremdeles ikke er innført, setter krav til anlegg på 20 MW og oppover. Høring tidligere i år viser til at det fremdeles er usikkerhet rundt hvordan dette skal gjøres, til tross for at næringen må rapportere på 2021 ved nyttår 2022. Dette skaper uforutsigbarhet og er noe som vil være enda vanskeligere for mindre anlegg å etterfølge. Bærekraftkriterier på mindre anlegg vil kunne føre til økte administrative og økonomiske kostnader for skogprodusenter og leverandører av brensel, på noen vil det kunne være strengere enn for materialbruk – dette kan virke mot sin hensikt.

Vi mener det er uheldig å sette særskilte bærekraftkriterier for noen enkelte som bruker skogsråstoff/trevirke. Skogen må drives bærekraftig fra den første planten blir satt i jorda, til treet felles, normalt etter 60-80 år. Å regne bærekraft i enden av leddet uten å ha tatt med levetiden og hvordan skogen har blitt forvaltet gir liten mening. Det er derfor den såkalte risikobaserte tilnærmingen (risk-based approach) som fornybardirektivet har bygget på, er viktig. Andre, mer spesifikke kriterier for bioenergi spesielt, bør unngås.

«NO-GO Areas» utvides til å gjelde skogsbiomasse. Begrepene som brukes er ikke nødvendigvis oversettbare til begreper vi bruker i Norge, og det er ingen ordliste som klargjør hva som menes. Det er her viktig at medlemslandene har fleksibilitet til å vurdere ulike tilfeller. Norge er svært ulikt Danmark og Tyskland, og mer likt Finland og Sverige og dette bør det tas høyde for. Begrepene bør forstås før en går med på at direktivet blir stående som i dag.

“Article 29(10) REDII is amended to retroactively apply the existing greenhouse gas saving thresholds for electricity, heating and cooling (H&C) production from biomass fuels to existing installations (not only new ones): 70% until end of 2025 and 80% from beginning of 2026.”

Hvordan er dette tenkt målt? Det er viktig her å tenke det store bildet, at det ikke nødvendigvis er mest mulig erstatning av klimagassutslipp ved direkte erstatning, men at bioenergi er en del av helheten i energimarkedet og bidrar til reduksjon av andre installasjoner (avlastning av kraftnett og hindre unødvendig utbygging) og de mange ringvirkningene bioenergi bidrar til. Bioenergi bidrar blant annet til lokale arbeidsplasser og utnyttelse av lokale råvarer – noe som nødvendigvis ikke er så lett å måle. Hvor lett er det for eksisterende bedrifter å dokumentere dette og hva skjer hvis bedriften ikke klarer å dokumentere tilstrekkelige prosent?

Artikkel 29 punkt 2-7 og 10 setter føringer for hva som skal regnes som bærekraftig. Det har blitt gjort en del endringer siden REDII, *blant annet skal skog tilfalle i flere av punktene. Som tidligere nevnt er det flere begreper som ikke er definert og som gjør det vanskelig å bedømme direktivets utfall på næringen. Vi oppfordrer på det sterkeste å få klarhet i dette og hindre at det settes uhensiktsmessig strenge føringer. Aller helst bør det, som tidligere nevnt, holde med risikobasert tilnærming i et land som Norge.*

Det reviderte direktivet setter begrensninger for støtte til bioenergi:

“Starting in 2027: end of support for biomass power-only except if electricity is produced in a region identified in a territorial just transition plan approved by the European Commission or it is produced applying BIO-CSS.”

Dette virker strengt. I Norge er det ikke mye bruk av biomasse til elproduksjon, men det er i visse tilfeller hensiktsmessig. Et godt eksempel er biogass på gårdsbruk; hvis bonden ikke har bruk for all varmen som produseres på egen gård og heller ikke har nærliggende gårder eller annen nærliggende bebyggelse vil det i flere tilfeller være aktuelt å sette inn CHP for å konvertere overskuddsvarmen til elektrisitet og benytte dette til å dekke elforbruk på gården.

“Biomass cascading shall be respected for support schemes. The Commission will draft a Delegated Act on how to apply the cascading principle for biomass, in particular on how to minimize the use of quality roundwood for energy production, with a focus on support schemes and with due regard to national specificities.”

De fleste er nok enige i at det er fornuft i kaskadepriinsippet, det er derimot svært viktig at dette ikke er noe som fastsettes, men at det skal følges der det ligger til rette for det. Norge er et langt og variert land, biomasse brukes ulikt i ulike deler av landet da det ikke er foredlingsbedrifter for alt og at transport av rester vil være lite hensiktsmessig, med hensyn til både klima og økonomi. Kaskadepriinsippet bør derfor ikke være førende for om det bevilges støtte, men heller en ledepinn. Med et så variert land som Norge stilles vi spørsmål til hvordan dette skulle vært fulgt opp på.

“2026: The Commission will analyze support schemes and, if necessary, propose further restrictions for forest biomass.”

En gjennomgang allerede i 2026 vil være lite hensiktsmessig med tanke på at direktivet tar tid å innføre og ta i bruk i de ulike landene. Forutsigbarhet og langsiktighet er nøkkelfaktorer som bør etterstrebes for å gjøre endringer som monner og som tør å investeres i.

Biodrivstoff til transport

The Directive substantially changes the structure of the target for transport. Instead of a percentage share (currently 14%), the target becomes 13% GHG intensity reduction.

The target remains a fuel obligation, so designated entities will have to reduce the GHG

intensity of their fuels by 13%. The removal of multipliers for electricity and advanced biofuels could complicate the functioning of the mechanism.

New targets for the energy share of advanced biofuels are changed from 0.2% in 2022, 1% in 2025 and 3.5% in 2030 to 0.2%, 0.5% and 2.6% respectively. With the removal of the multiplier (double counting) these actually more ambitious targets (despite appearing lower). A specific sub-target for renewable fuels of non-biological origin is also introduced, equaling 2.6% in 2030.

Slik vi forstår teksten vil endringene føre til ytterligere reduksjon av klimagassutslipp, det er bra. Spørsmål vi stiller oss er hvordan dette kommer til å påvirke den norske modellen for innblanding av biodrivstoff. Det er som i resten av verdikjeden viktig med langsiktighet og forutsigbarhet og vi ber om at det på alle plan informeres godt om endringer som eventuelt slår inn slik at næringen får tid til omstilling.

Til slutt vil vi bemerke at omfang og hastighet på så omfattende endringer som Fit-for-55 pakken vil føre til oppleves som udemokratisk og lite hensiktsmessig. Målet bør være å få på plass et omforent direktiv flest mulig kan knytte eierskap til for å oppnå felles klimamål.

Ta bare kontakt.

Med vennlig hilsen

Henriette Vivestad
Daglig leder